

Omnes qui audiunt

Madan
2592

EVANGELIVM,

Idque verum agnoscunt sunt Gra-
tiæ, & Salutis Capaces.

THESES

*In Celeberrimâ Academiâ OXONIENSIS
Explicata,*

Junii 13°. Anno Domini 1662.

Per

*EDMUNDUM ELISIUM
Evangelii Ministrum.*

---

*Ἐγὼ τὸ εὐαγγέλιον ποιῶ τὰ ἀλλα μετὰ προτῷ. M. Anton. l. 6. §. 22.

Anno Domini 1662.

Antiq. e. S. 1662.

Perlegi Thesin hanc luculentè elaboratam, in quâ nihil deprehendi, quod fecisse erubescat Priscianus; Quòd ad rem substratam in ea, viderint Theologi. N. Sutor ultra, &c: Gratias ago ob libellum nuperrime Te receptum, ingeniosum sane ingenii tui fætum.

Octob. 24.

Tuissimus

Gu:H:

Theta: 'Aja'mi os'. Una hæc Sententia Aposto-
lica Mihi quidem optimum videtur Syste-
ma Theologiæ: Hinc Ego Thesin depro-
mpti meam, ad quam explicandam quicquid
prolatus sum, ab Intimis Cogitationum
Penetralibus hausī , nec hâc in re dicenda
mihi suggerit *Memoria*, sed *Ratio*, & *Genuti-
na* Animi Temperies: Citra fastum loquor, Sententiam Meam
profero , non alienam, quam scilicet in Authoribus legendis
non primò Inveni, sed in Animo Meo priùs inventam fortius
excitavi¹, excolui diligenterius. *F E S U* Mei Auxilio confisus
Pusillus ego Duram hanc suscepi Provinciam: scio ego quan-
tam Invidiæ, & Odii Molem Sustineam necesse est: At nul-
lus dubito quin Plurima eorum si non Omnia quæ de *Gratiâ*
& *Salute* Scripti unquam, aut Scripturus sum, licet nonnullis
Paradoxa videantur, sint *Intellectui Aeterno Congrua*. Quod
autem ad Responsiones meas spectat Opponentium Argu-
mentis *extempore* Aptandas, Quales erunt prorsus nescio.
Itaque, Auditores, Omnes vos Oratos velim, ut dicti nostris
extempore proferendis *Veniam* adhibeatis, & Scriptis perlegen-
dis *Judicium*.

Omnis qui audiunt Evangelium, idque Verum agnoscunt sunt Gratiae, & Salutis Capaces

Ummam hujus Sententiae in duas partes divisam sic breviter explicamus. 1. **C H R I S T U S** *Se*, seu Potestatem per *Se* Fieri Filios **D E I** Offert Universis (Iis solummodo exceptis, qui peccatum illud contra *Spiritum Sanctum* commiserunt, quod nunquam esse remittendum afferit C H R I S T U S Ipse, *Author Idem, & Prædicator Evangelii*) qui audiunt Evangelium, idque Verum agnoscunt, hoc est, quibus *Omnis veritas*, cuius *Notitia* ad Salutem per C H R I S T U M acquirendam, seu potius accipiendam absolute necessaria est, quoquo modo *Innotescit* (nam *Audire Evangelium* latiori sensu accipio.) 2. Hi omnes Possunt Non, seu Nulla Necessitate Coguntur id Agere, quod Potestatem illam Fieri Filios **D E I**, seu verè *Filialem* erga D E U M Affectum in animos suos per C H R I S T U M introducendum impedit.

Per *Gratiam* intelligo Affectum illum in hac vitâ *Inchoatum*, per *Salutem* eundem *Affectum* in vitâ futurâ perficiendum, qui scilicet nihil aliud est quam *Visio Beatifica*, seu *Intima D E I Fruitio*. C H R I S T U M autem *Se* Omnibus Offerre in *Evangelii* Prædicatione quis unquam negabit, qui *Animum* adverteret intentiorem Prophetæ *Evangelico* ita prædicanti. *Isa: 55.1.* *Heus Sitiens omnes, venite ad Aquas: & qui non habetis Pecuniam venite, emite, & comedite: venite, inquam,*

inquam, emite, absque Pecuniâ, & absque ullo Pretio Vinum &
 Lac. Quid aliud per verba hæc Aquas, Vinum & Lac sibi vult
 Propheta, quam Sanum & Jucundum Animæ Nutrimentum,
 sine quo nequit Vivere, nempe potestatem ea faciendi, quæ Lex
 Divina jubet, seu Gratiam, & Sanctitatem per CHRISTVM
 exhibendam, in quâ inchoat inchoatur Beatitudo Nostra,
 In Quâ Perfectâ Perficitur. Qui non habetis Pecuniam &c.
 His verbis ostendit non aliam ab hominibus requiri Animi
 Dispositionem Gratia, seu CHRISTO in nobis Habitanti Præ-
 existentem, ut simus idonei ad ipsum accipiendo, Gratis ob-
 latum, quam ut Sicutamus Aquas, Vinum & Lac, sive Animæ
 Immortalis Nutrimenti, CHRISTI accipiendi necessitatem
 Sicutamus, Quam non aliquo modo Sentire non possunt illi
 qui audiunt Evangelium, & verum esse idem agnoscunt: Cujus
 Epitome mihi quidem his verbis cōprehensa videtur. Joh. 3. 16.
 οὐ τῷ ἀπάντοι ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὡς τὸν υἱὸν αὐτὸν τὸν μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς
 ὁ πείσεται εἰς τὸν θάνατον, αλλὰ ἐχει τὴν αἰώνιον. Cuicunque In-
 notescit hæc veritas Evangelio. Se esse Morti Aeternæ obno-
 xiū, nec ullo modo ab eadem liberari posse, nisi CHRISTUM
 in Se nec peransurum Accipiendo: nonne hic CHRISTI Ac-
 ciopiendi necessitatem aliquo modo Sentit, & animitus agnoscit,
 licet Affectuum rapidorum viribus direptus ejusdem Animus
 severioribus Vitæ, Mortisque Aeternæ cogitationibus raro
 incumbat? Nunc autem aliquos audire videor dicentes The-
 sin hanc nostram cum Absoluto DEI Decreto de Ordinandis
 creaturis suis minimè convenire; itaque hoc mihi incumbit
 probandum: Non Velle DEUM, seu Decrevisse, sine ullo ad
 Peccatum respectu Aliquos perire, sed Omnes ad Respicen-
 tiā tendere. Hæc Veritas sanè ex innumeris Scripturæ Locis
 clarissimè mihi emicare videtur: ex quibus Unum, quasi Veri-
 tatis Arcem (Juvante Deo) constituam, in Adversarios pro-
 pulsandos.

pulsandos, & capiendois Proselytas. Sanctus Petrus Epist: 2.
 v. 3. v. 9. Patris Misericordiarum Viscera esse Omnibus A-
 perta nuntiat. Οὐ βραδὺντο κύει τὸς ἀπαγγελίας (ὡς τοὺς βραδὺντα
 ἡγεμόνας) ἀλλὰ μαχούμενοι οἱ ἄνθρωποι, μὴ βιαζόμενοι την τάσσονται
 οἱ πετάσονται χωρῆσαν. Non volens aliquos Perire. Hinc Sole cla-
 riūs elucescit Non esse Absolutum D E I Decretum Aliquos
 Perire, sed Velle eum Omnes ad Resipiscentiam (& Vitam)
 tendere. (Omnes saltem qui Audiunt Evangelium, & Verum
 esse ipsum Agnoscent, de Aliis quæstionem meam non in-
 stituo (Velle inquam Omnes ad Resipiscentiam tendere quo-
 ad Potentiam, non autem quoad Actum, seu Eventum; nam si
 hoc Voluisse, cum non Omnes ad Resipiscentiam tendant,
 impedita esset OMNIPOTENTIS Voluntas, quod ut fiat im-
 possibile esse nemini non innotescit. At dixeris fortasse, Fru-
 stra est Potentia, quæ non reducitur in Actum; imo quidem
 ejus respectu, cuius est haec Potentia Salutem accipiendi, si
 non educatur in Actum Frustra est: sed cum Ipse ille solus
 in causa sit, cur fiat frustranea hæc Potentia, ab Hominum Ser-
 vatore exhibita, Exitio addictus Pænas majores luet. D E U S
 autem, è quo Misericordiarum Fonte, quasi Rivulus in eum ema-
 navit Potentia Salutem accipiendi, qui se perdidit, per Justi-
 tiā suā, Misericordie violatæ ultricem, eandem adipiscetur
 Gloriam, quam per ipsam Misericordiam, minimè violatam
 adeptus fuisset. Si quis dixerit Apostolum nostrum vocabula
 hæc Aliquos, & Omnes restringere ad Electos, seu eos, qui in
 Fide, Spe, & Charitate in Terris Perseverantes ἐν τῷ ΙΣΤΟΙΣ
 D E U M Facie ad Faciem videbunt Beati in Æternum: Se-
 cum cogitet Omnes hoc loco non alios implicare, quam qui
 nondum ad Gratiam, seu Reipiscentiam Actu Pervenere,
 nam ad eam qui Pervenere, non Tendunt. Quid aliud est
 ad Resipiscentiam tendere, quam presentem animi Statum
 relinquere?

relinquere ? Cum autem ad Impios, & *Resipiscientiam* nondum assequutos Omnes, Omnes saltem qui Epistolam hanc legunt, seu lectam audiunt, & totum Evangelium, ea omnia, quorum *Notitia ad Salutem per CHRISTUM acquirendam necessaria est*, intellectu percipiunt, & vera esse eadem agnoscent, eum inquam certo certius patet verba hæc (*Non Volens Aliquos Perire, sed Omnes ad Resipiscientiam tendere*) ad impios pertingere, Plurisque eos quam speraret Apostolus (nam *Arcta via est qua dicit ad vitam, & pauci sunt, qui inventiunt eam.* *Math' 7.14.*) Fidem, & Salutem adepturos, concedi necesse est innuisse eum, quod velit *D E U S* Alios præter *Electos Servari*: quo sensu sumendum est illud, nos supra explicavimus. Sed Apostolum, inquit *Amesius*, *Hoc loco singulariter spectasse Electos ex eo appareat, quod loquens de Dilectis Dei, & semetipsum nobis annumerans dicit Deum patientem esse erga nos, id est, erga illos dilectos, & nolle ullos perire, id est, ullos eorum.* Cui sic Respondeo. In Objecto *Patientia Divinae* Apostolus seipsum includit, per quam Ipse, Sanctique omnes Fidem & Salutis Æternæ Spem in Christo Fundatam jam consequuti sunt, & non obstantibus Peccati reliquiis, haud penitus extirpati, in Statu Salutis, *Spiritu Gratiae* adjuvante, feliciter Perseverant, innuit autem eandem *D E I Patientiam* ad Alios etiam extendi, Notam hanc faciens *D E I* voluntatem: nempe ut tendant omnes ad *Resipiscientiam*, *Statum Salutis*. Atque adeo *Fontem Immensum* ostendit illius Bonitatis, quæ in ipsum, cæterosque omnes, qui aquæ pretiosam Fidem cum illo sortiti sunt, jam *Actu Derivata est*, Nemini esse Occlusum. *Sanctos* autem minimè hoc loco spectasse Apostolum ex eo constat, quod (ut ex supra dictis facile est colligere) *Sanctorum non est ad Recipiscientiam tendere, seu Statum mutare, sed in eo, quo Spiritus Gratia*

Gratia eos collocavit, Statu manere, & fortius persistere, &
 intentiores ejusdem Gradus continuò acquirere. Jam tandem
 disquiramus, Academici, an aliquā, Necessitate cogantur Ali-
 qui (iis exceptis, quos supra excepti) Id agere, quod *Potesta-*
tem Fieri Filios D E I, seu verè Filiale erga D E U M Af-
fectum in Animos nostros per CHRISTUM Introducendum
Impedit. Hoc autem ut ritè faciamus, in primis quærendum
 est quid sit id quod *Affectum illum introducendum Impe-*
dit: Deinde an *Necessitas Idipsum Agendi, his etiam*
incumbat, qui Evangelio Prædicato Assentient. Quod ad
 primum attinet, dicimus *Affectus erga D E U M Filialis*
in animos nostros Per CHRISTUM Introducendi Im-
pedimentum esse Hujus mundi, seu Rerum Temporalium Amo-
rem, nempe Absolutum, & Amori D E I minimè Subordi-
natum (Qualem nimirūm oportet esse Unumquemque Af-
fectum nostrum in Objectum qualemque effusum) quod liqui-
dò constat ex illo Apostoli, Epist: Fac. 4. 4. Amicitia hujus
Mundi Inimicitia est adversus Deum: Quando autem in
Actuali Cognitione D E I Genus Humanum, adeo licet
Peccatis obnoxium, Per CHRISTUM Amantis (quæ necessa-
riò in illis qui Evangelio Prædicato Assentient, subinde exo-
ritur) suspendit aliquis suum erga Mundum Amorem, sive
Amicitiam, tunc sanè fit Efficax ista Cognitio, & Anima
Cognoscentis Amore Divino perfunditur. Sic intrat ille, &
Intima occupat cordis Penetralia, Qui, dum adhuc ab eo alieni
sumus (Joan: Apoc: 3.20.) Stat ad Ostium & Pulsat. Si quis
dicat Penes Hominem non esse, Non Peccare, vel Animi sui
naturaliter in Mundana vergentis Actum suspendere: Re-
spondeo. Concedo equidem non Posse Hominem Viribus
Humanis innixum quicquam facere præter Peccatum; vel un-
quam Animi sese continuò agitantis Motus inordinatos sup-
primere, sive Actus vitiosos suspendere, nisi eo momento, quo
ipse

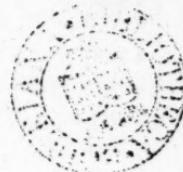
ipse ejusdem Animus in *D E U M Omnipotentem* recumbit
 (Per Liberrimæ Ejus erga Homines in *C H R I S T O* Bene-
 volentiæ Apprehensionem) pro *S U O* Agnitu. Non di-
 cimus simpliciter Penes Hominem esse Non Peccare, sed pos-
 se Eum, qui audit Evangelium, & Verum esse Credit, hoc
 est, Cui *Gratia Divina* Per *C H R I S T U M* Offertur, Per
Gratia ejusdem Auxilium Aliquatenus Non Peccare, & A ctus
Aliquatenus Bonos, Deoque placidos continuò exerere, quò
tandem in Sanctum Totus evadat, nempe Se Totum in D E
U M effundat, per F E S V M C H R I S T V M D O M I
N V M N O S T R V M, Amatus, & Amandus ab Eo in Æ
ternum.

Hac Ego, Auditores, Imis infixa medullis, non potui tan-
dem non Preferre. Quam agè suli Concivulas omnes, quas
unquam audivi Sententia huic nostræ adversas novit D E U S.
Eatcor autem multis annis Veritatem istam quam brviter ex-
plicatam jam vobis exhibui Me potius Corde meo Efficacem sen-
sisse, quam animo cogitasse perspicuam. Nam verò Agi-
mus Tibi Gratias P A T E R L V M I N V M Clarius Intel-
ligo Opinionis istius Rationem, quam nuper Instinctu quodam
adductus Terui equidem, at subimo quasi Clausam Pectore mi-
nime potui Aliis Ostendere. Ne multis agam. Cogitanti Mihi,
Eruditissimi Auditores, quanta quotidie Orbi Christiano in-
commoda accrescunt per horrendas eorum sententias qui Thesin
hanc nostram oppugnant, idem videtur, quascunque mihi ad
ipsam Defendendam Omnipotens dedit Vires non exerere, ac à

Militiâ Christianâ turpiter recedere. Faxit DEUS; quicquid Ego de Gratia, & Salute Dic̄tis, vel Scriptis exprimam, Gratiam ipsam, & Spem Salutis Veram, ac Veniam praeferat, ut eādem Operâ Aliis Ostendam Posse Omnes a DEUM Accedere, & Ipse Ego proprius Accedam.

F I N I S.

pri
man
s de